

Konferencija AEMI-ja »From Immigration to Integration – Documentation and Research«

Turku (Finska), 26–29. rujna 2007.

Nakon prošlogodišnjeg skupa Asocijacije europskih migracijskih institucija (Association of European Migration Institutions – AEMI) u Trogiru, kada je Hrvatska prvi put bila njegov domaćin i organizator, ove su godine taj posao i čast pripali Institutu za migracije u finskom gradu Turkuu. Skup je održan od 26. do 29. rujna 2007. pod nazivom *From Immigration to Integration – Documentation and Research*. Okupio je više od četrdeset sudionika iz mnogih europskih zemalja.

Nakon otvaranja skupa, ministrica za europska pitanja i imigraciju u Finskoj, gđa Astrid Thors, iznijela je kratak pregled o tekućim imigracijskim pitanjima u Finskoj i Europi. Istaknula je kako se europske zemlje, posebno članice EU, već više od desetljeća suočavaju s porastom imigrantske populacije, koja u većini slučajeva obuhvaća državljane trećih zemalja. Mnoge zemlje koje su EU pristupile 80-ih godina prošloga stoljeća, pa čak i one koje su u taj krug ušle prije tri godine, postaju sve zanimljivija odredišta različitim skupinama imigranata. S obzirom na podrijetlo imigranata, njihovu etničku i kulturnu raznolikost, pred zemlje primateljice postavljaju se zahtjevi za donošenjem integracijskih politika koje će omogućiti što brže i lakše uključivanje imigranata u društvo primitka. Iako je broj strane populacije u Finskoj relativno malen (125.000), ministrica je naglasila kako se osjeća trend njezina postupna povećavanja, posebno imigranata podrijetlom iz Indije i Kine, a posljednjih godina i iz zemalja kao što su Rusija, Estonija i Švedska. Broj tražitelja azila u 2006. godini u Finskoj je pao na najnižu razinu u posljednjih dvadeset godina, svega 2000, no, s druge strane, broj izbjeglica uglavnom iz Palestine, u 2006. je porastao na 10.000. Ministrica Thors

spomenula je i sve veću nazočnost kružnih migracija u zemljama EU te istaknula potrebu za upravljanjem različitim migracijskim tijekovima koji se međusobno preklapaju i miješaju.

Ostala izlaganja prvoga dana skupa bila su posvećena iseljeničkim arhivima, knjižnicama i registrima, načinima sakupljanja i pohranjivanja podataka te mogućnostima njihova pretraživanja i uporabe. Na tu temu izlagali su predstavnici baskijske Vlade zaduženi za odnose s baskijskom dijasporom – Benan Oregi i Joseba Arregui, genealoginja Elisabeth Uschanov s Instituta za migracije u Turkuu i ravnatelj danskoga emigracijskog arhiva Henning V. Bender.

Izlaganja drugog dana skupa bila su podijeljena na tri dijela. U prvome se govorilo o iseljeničkim muzejima, čime je tematski bila zaokružena cjelina započeta prvog dana, koja se odnosila na iseljeničku dokumentaciju.

Bilo je riječi o novijem razvoju migracijskih muzeja. O njihovoj ulozi u budućnosti izlagala je Carine Rouah, predstavnica UNESCO-a i koordinatorica međunarodne mreže migracijskih muzeja. Izlaganja popraćena vrlo zanimljivim i slikovitim materijalima o nastanku, razvoju i aktivnostima iseljeničkih muzeja održali su predstavnici iz Njemačke (Hamburg) – Ursula Wost, Norveške – Knut Djupedal, Finske (Seinajoki) – Tellervo Lahti te iz San Marina – Chiara Cardogna i Noemi Ugolini.

Iseljenički muzeji imaju višestruku društvenu funkciju i značenje. Osim što su zamišljeni kao mjesta koja na vrlo zoran način, putem izložaba i multimedijских prikaza, oslikavaju iseljavanje milijuna Europljana krajem 19 i početkom 20. stoljeća u Novi svijet, baze podataka koje oni sadržavaju od neprocjenjive su važnosti za brojne istraživače koji migracije proučavaju sa znanstvenog aspekta, ali i za sve one koji žele nešto više doznati o iseljeničkoj povijesti konkretnih osoba. Najveća međunarodna genealoška baza podata-

ka nalazi se u njemačkom iseljeničkom centru u Bremerhavenu i u njoj su pohranjeni podaci o sedam milijuna iseljenika koji su iz luke u Bremerhavenu napustili Europu od 1830. do 1974. Posjetitelji mogu putem migracijskih foruma smještenih u muzeju doznati nešto više o iseljenicima i dobiti odgovore na povijesne, političke i osobne motive njihova iseljavanja. Vrlo zanimljivi podaci o iseljavanju mogu se naći i u novome iseljeničkome muzeju BallinStadt u Hamburgu, iz čije se luke između 1850. i 1939. u Sjevernu Ameriku iselilo više od pet milijuna ljudi.

Predsjednica Udruge američkih Letonaca Maiju Hinkle izložila je planove te udruge povezane s osnivanjem letonskoga iseljeničkog muzeja i istraživačkog centra te iznijela kratak prikaz povijesti i iseljavanju Letonaca širom svijeta.

Drugi i treći dio izlaganja drugoga dana skupa odnosio se na znanstvena istraživanja migracija u suvremenom kontekstu. Uvodno izlaganje o imigraciji u Europi podnio je ravnatelj Instituta za migracije u Turkuu Olavi Koivukangas, koji je pokušao znanstveno elaborirati pozitivne i negativne učinke većeg priljeva imigranata u zemlje EU te zaključio kako će većina europskih zemalja u sljedećim desetljećima imati sve veću potrebu za imigrantima kako bi nadomjestila manjkove koji postoje na tržištu rada te usporila demografsko starenje stanovništva.

Maria Beatriz Rocha-Trindade, ravnateljica Centra za proučavanje migracija i interkulturalne odnose Sveučilišta u Alberti (Portugal), govorila je o politikama integracije imigranata u Portugalu i istaknula kako pitanje integracije imigranata u društvo primitka postaje vrlo aktualno, ne samo za zapadnoeuropske zemlje, koje se već dugi niz desetljeća suočavaju s tim pitanjem, nego i za mediteranske zemlje, koje sve više postaju određene zemlje za brojne migrante. Naglasila je da je Portugal, unatoč sve većem broju imigrantske populacije, i dalje zemlja iseljavanja, iako ne u tolikoj mjeri kao prije.

Vrlo opsežan kronološki prikaz iseljavanja i integracije britanskih iseljenika u Irsku prezentirao je Patrick Fitzgerald iz Centra za migracijske studije unutar Ulster-American Folk Parka u Omaghu (Sjeverna Irsko) obuhvativši razdoblje od 1607. do 2007. Brian Lambkin iz istoga centra govorio je o imigraciji i integraciji škotskih migranata u Irsku i SAD. Prikazujući iseljeničku povijest jedne obitelji, Lambkin se služio povijesnim, literarnim i drugim izvorima kako bi sociološki interpretirao razloge i motive iseljavanja jedne obitelji te prikazao tijek njihove integracije u američko društvo.

Posljednja tri referata drugoga dana skupa iznijele su istraživačice iz Hrvatske, Španjolske i Finske. Izlaganje Snježane Gregurović iz Instituta za migracije i narodnosti u Zagrebu odnosilo se na nove imigracijske izazove s kojima se suočavaju srednjoistočnoeuropske zemlje članice EU te na to kako Hrvatska može iskoristiti njihovo iskustvo u izgradnji svoje migracijske politike. U izlaganju su prikazana migracijska kretanja u četiri srednjoistočnoeuropske zemlje, Češkoj, Mađarskoj, Poljskoj i Slovačkoj, te uspoređene njihove migracijske politike, politike azila i integracijske politike. Također su kratko prezentirana bitna obilježja migracijske politike u Hrvatskoj.

María Villares Varela sa Sveučilišta u Coruñi (Španjolska) iznijela je rezultate istraživanja o etničkom poduzetništvu iz perspektive roda. U radu je analizirala na koji način rodna pripadnost utječe na motivaciju imigranata i stvara prepreke kada je posrijedi pronalaženje adekvatnog zaposlenja.

Sirkku Wilkman iz Instituta za migracije u Turkuu govorila je o iseljavanju Finaca u Njemačku i SAD u 21. stoljeću.

Posljednjeg dana skupa nastavilo se s izlaganjima utemeljenima na znanstvenim istraživanjima. S Instituta u Turkuu vrlo zanimljivo istraživanje o integraciji imigranata unu-

tar tržišta rada u Finskoj prezentirala je Elli Heikkilä. U izlaganju je istaknula kako se na finskom tržištu rada osjeća potreba ne samo za visokoobrazovanim stručnjacima nego i za radnicima različitih obrazovnih profila. Nakon toga je sociologinja Montserrat Golias sa Sveučilišta u Coruñi (Španjolska) imala referat o prisutnosti imigrantica na španjolskom tržištu rada i njihovoj integraciji u društvo.

Završno predavanje, pod naslovom »Mladi i migracijski projekt 2008«, održao je Hans Storhaug, ravnatelj Emigracijskog centra u Stavangeru (Norveška). Na zanimljiv i vrlo edukativan način predstavio je sudionicima skupa projekt čiji je cilj mladim ljudima pružiti temeljna znanja o migracijama kako bi lakše shvatili procese koji utječu na migracije i uočili razliku između iseljavanja Europljana u 19. i 20. stoljeću i doseljavanja migranata u Europu u današnje vrijeme. Znanje o procesima koji utječu na migracije, istaknuo je, potaknut će među mladim ljudima različitih kultura raspravu, kako iz Europe tako i iz drugih dijelova svijeta, i tako pridonijeti boljem razumijevanju, otvorenosti i toleranciji domaćega stanovništva prema imigrantima.

Snježana Gregurović

*Institut za migracije i narodnosti,
Zagreb*

Međunarodna konferencija »REAS 2007 – Quality of Actions for Human Development«

Zagreb, 19–20. listopada 2007.

U Zagrebu je 19. i 20. listopada 2007. održana prva međunarodna konferencija *Research Advancement for Sustainable Society* – »REAS 2007« u organizaciji Hrvatskoga interdisciplinarnog društva i pod pokroviteljstvom Sve-

učilišta u Zagrebu. Ovogodišnja je tema konferencije bila *Quality of Actions for Human Development*. Konferencija je prije svega bila namijenjena polaznicima doktorskih studija, ali i ostalim zainteresiranima (studentima, aktivistima, stručnjacima) i okupila je izlagače iz pet europskih zemalja. Nakon uvodnih riječi prof. dr. sc. Melite Kovačević i doc. dr. sc. Josipa Stepanića izloženo je osamnaest radova, koji su bili svrstani u šest tematskih cjelina.

Prva tematska cjelina obuhvatila je četiri izlaganja o temi obrazovanja (*Education*). U izlaganju »External Evaluation in Croatian Educational System – Conceptualization and Implementation« Filip Miličević je izložio različite aspekte, prednosti i mane vanjskog vrednovanja srednjoškolskog obrazovanja u Republici Hrvatskoj kao jednog od potencijalno najučinkovitijih mehanizama za osiguravanje kvalitete obrazovnog sustava.

Natalija Grgić upoznala je u izlaganju »Student Assessment in Croatia« sudionike s procesom implementacije vanjskog vrednovanja obrazovanja. Završne školske ocjene često nisu dobri pokazatelji znanja i sposobnosti učenika. Vanjsko vrednovanje može unaprijediti standardizaciju ocjenjivačkoga kriterija i provesti selekciju među studentima u skladu s razinom stvarnog znanja.

U izlaganju »Use of National Exams Results in School« autorica Maja Reberšak osvrnula se na način na koji su škole upotrijebile rezultate prvih nacionalnih ispita u upitniku o samoevaluaciji, koji je, između ostalog, sadržavao i analizu rezultata pojedinih škola te plan razvoja škole.

Posljednje izlaganje u sklopu ove tematske cjeline, autorice Ivane Dumbović, nosilo je naslov »Conative Sketch and Attitude toward Giftedness by Croatian Competitors at Mathematics and Physics Olympic Competition: Pilot Study 1999«. Autorica je predstavila rezultate empirijskog istraživanja provedenog na uzorku mladih darovitih matematičara i fizičara s ciljem određivanja osnov-